

svete in priporočila. »Narava vse pozdravi,« je pogosto dejal.

Tudi ustanovitev Srednje šole za zdravstvene delavce v Piranu je v precejšnji meri njegova zasluga. Bil je predavatelj v šoli, svetovalec mnogim, načrtovalec razvoja in dela ter neutrudni snovalec novih zamisli, ki jih je z neobičajno vztrajnostjo uveljavljal in mnoge urešničeval.

Že od mladosti objavlja strokovne in poljudne prispevke v zdravniških in mnogih drugih glasilih. Seznam poročil, razprav in člankov je zelo dolg in področja, na katerih ustvarjalno sodeluje, so številna. Je dober govorec, duhovit in prodoren. Odlikujeta ga zavidljiv spomin in preprčljivost.

Nesporne so njegove zasluge v razvoju obalnih zdravstvenih ustanov in sodelovanje v Slovenskem zdravniškem društvu. Njihovo pomembnost dokazujejo priznanja in diplome, posebno nagrada dr. Jožeta Potrča, ki je najvišje slovensko zdravniško priznanje. Prejel je tudi visoka državna odlikovanja. Mnoge pomembne strokovne in družbene ustanove so mu podelile naziv častnega člana.

Le kje je doktor Šalamun našel čas in energijo, da je lahko ob vseh obremenitvah vneto sodeloval v uspešni taborniški organizaciji v Kopru! Da je bil soustanovitelj, vodja in aktiven član nekdanjega društva za varstvo okolja, da je že desetletja aktiven član Obalnega planinskega društva in prisoten še marsikje! Morda nam bo kdaj razkril skrivnost ali napisal recept za tako zmogljivost! Prav te lastnosti doktorja Šalamuna, razgibanost, ustvarjalnost, kritičnost in zahtevnost do sebe, so gotovo v družini ob izjemni soprogi spodbudile razvoj in zorenje njunih otrok v ustvarjalne osebnosti.

Pa ostanimo še malo pri planinstvu! Naš doktor se je navzel ljubezni do hoje že v otroških letih. Kot mladenič je prehodil drzne planinske smeri in vse do danes je vnet planinec. V Kopru se je kmalu po prihodu vključil v Obalno planinsko društvo. Nekaj let je bil predsednik društva, v odboru ali komisijah pa najdemo njegovo ime skoraj vsa leta. Je zvest sodelavec in sopotnik na izletih. Pa ne samo to. Priznati mu moramo nekaj prav posebnih zaslug: s precejšnjim trudom je dosegel podaljšanje slovenske planinske transverzale prav do obale. Prizadeval si je, da bi na Vremščici vendar postavili planinsko postojanko. Dolga leta sodeluje z zamejskimi zdravniki in planinci s Tržaškega in iz avstrijske Koroške pri organiziranju srečanj in izletov. Njegove pobude in nasveti so v našem planinskem društvu vedno dobrodošli. Za vse te zasluge je prejel od Planinske zveze Slovenije številna, tudi najvišja priznanja.

V vseh dejavnostih dr. Šalamuna zaznavamo kot rdečo nit njegovo globoko spoštovanje

narave in njenih zakonitosti, etičnost in humanost. Kot zdravnik »za otroke in njih starše«, kakor sam rad poudarja, že dolgo s skrbjo spremlja upadanje rodnosti Slovencev. Med pediatri nekdanje Jugoslavije, ki je združevala pokrajine z najvišjo in najnižjo nataliteto v Evropi, se je goreče zavzemal — v referatih in člankih — za aktivno prebivalstveno politiko. Prizadeva si in želi, da bi se v naši domovini izboljšali pogoji za materinstvo in da bi se rojevale številnejše generacije zdravih, srečnih otrok.

Naj se kmalu uresniči njegove želje, da bi vsi živeli zadovoljno in srečno! To si želimo tudi mi z enakimi željami za našega dobrega prijatelja.

Jelka Fornazarič Justin  
v imenu Obalnega  
planinskega društva

## Ob 80-letnici Emila Plejnska



Gora je večna, gora je zvesta njim, ki jo spoštujejo, gora ljubi tiste, ki se zanjo žrtvujejo, gora ljubi red in skromnost in svojo neizmerno lepoto pokaže le njim, ki jo gledajo s srcem, ne z očmi; gora ne laže, ker ne pozna človeške govorice, njena beseda je šepetanje gozdov in ptičji klepet, njen srd hrumenje viharjev in njena luč je sončni dan in slepeči blisk v temni noči; in gora ni sama, gora so njeni prijatelji, vsi skupaj smo gora in gora je Emil pri 80 letih.

Od leta 1937 je zapisan gori. Toliko zvestobe, ljubezni in žrtvovanja, kot ga je Emil posvetil svoji večni ljubezni — gori, enostavno ni mogoče opisati z besedami. Pol stoletja ga videvamo kot strogega uradnika na železnici, kot ljubečega očeta v družini, kot dežurnega kolezarja na cesti in kot večnega pohodnika na goro. Ni vremena in ne človeka, ki bi ga odvrni-

la od gore, kadar je tam prevzel dežurstvo v Domu na Uršlji gori, v svojem domu, ki ga je gradil takoj po vojni, ga širil pozneje in ga končno razgrnil v ponosno zatočišče vsem planincem, kjer najdejo okrepcilo, počitek in lepo besedo, posebno še, če je bil dežurni Emil.

Emil pa ni bil vedno dežurni samo na gori, gora je bila vedno z njim, ko je hodil na sestanke planinskega društva, kjer je bil kar pol stoletja tajnik PD Prevalje, ko je organiziral izlete, ko je pobiral članarino in nabiral nove člane planinskega društva, ko je dajal neštete dobre nasvete, pa tudi, ko je izrekel kakšno pikro na račun organizacije, saj vendar v vsaki družini, kjer sta doma ljubezen in odkritost, pride do nesporazumov, nikoli pa do sovražstva.

Emil je legenda, ovenčan z vsemi odličji, ki so na Slovenskem v planinstvu možna, shranjen v spominu nešteti planincev, ki so ga srečevali v naših, pa tudi v tujih gorah. Predvsem pa je legenda, ko ga pri osemdesetih srečamo na kolesu, kot da je pozabil zadnjih štirideset let.

Danes mu seveda zaželimo, še vedno čilemu, mnoga zdrava leta in še mnogo užitkov na gori, dokler bo mogoče, če pa ne, vsaj med zvestimi planinskimi prijatelji.

Franc Kešpret  
PD Prevalje

## 10-letnica poti XIV. divizije

25. 5. 1984 je bila na Graški gori odprta Planinska pot XIV. divizije. Pot vzdržujejo različna planinska društva, vendar jo vodi, izdaja značke, skrbi za vodnik, dnevnik itd. PD Celje. V društvu ugotavljajo, da je pot do sedaj prehodilo 223 pohodnikov, kar je sorazmerno malo ob dejstvu, da je pot zelo dolga (Sedlarjevo — Ljubno ob Savinji). Ali pa namen poti, zapisan v uvodu Vodnika, ni več aktualen: »Da bi sedanjim in prihodnjim rodovom ohranili za preizkus in ponazoritev vsaj del takratne epopeje in trase Pohoda, je bila pripravljena tale planinska pot, poimenovana po XIV. diviziji. Želimo, da bi s tem, ko se boste odpravili na pot in jo prehodili, spoznali... kraje in pogoje takratne neponovljive akcije ...«

Vrednost poti je tudi v tem, da odpira predele, ki »planinsko niso dovolj obdelani« — Kozjansko.

Organizatorji pravijo, da so težave, da težko najdejo primeren prostor za žige, da ti radi izginejo, da so težave z markiranjem itd.

Vendar bi pot morala ostati in postati skrb ne samo aktivistov PD Celje, temveč vseh planincev in članov Zveze združenj borcev. Postavlja se mi malo »nerodno« vprašanje: koliko borcev je prehodilo pot in koliko jo je priporočilo, opisalo itd. v svojih okoljih? Ali: koliko mladih smo popeljali na pot?

Letos je petnajstletnica prvega pohoda k Centralni bolnišnici Celje v Robnikovi planini pod Travnikom. Bolnišnica je ena izmed točk planinske poti XIV. divizije; letos pri bolnišnici ni bilo proslave, pohodniki pa so še šli mimo spomenika, na katerem piše: »Grob 9 neznanih partizanov in 2 bork, ki so padli na pohodu 14. part. udarne divizije v februarju 1944«. To je spomin na eno od zadnjih borb, ko so se borci XIV. divizije skušali prebiti prek Ljubnega in prek Savinje na varno. Tako kot so šli mimo spomenika, postavljenega v spomin trem padlim borcem iz partizanske bolnišnice Celje in angleškemu pilotu. Skupaj so jih Nemci ubili.

Tudi spomin na vsakoletna srečanja pacientov bolnišnice Celje je nepozaben. Nikoli ne bo pozabljeno, kako so pacienti bolnišnice med množico iskali sestre, ki so jih negovale v bolnišnici. Bile so borke XIV. divizije, z divizijo pa so prišle na Štajersko in tu nadaljevale svoje humano delo v partizanski bolnišnici.

Ob desetletnici poti in ob petnajstletnici pohoda sklenimo, da morajo spomini na XIV. in na humano vlogo partizanskih bolnišnic ostati.

Franc Ježovnik

## 36. občni zbor Planinske skupine PE PTT Kranj

Križna gora je okrog 600 metrov visoka vzpetina, ki se vleče od Jošta proti Škofji Loki. Od Lubnika prav nasproti jo loči Selška dolina.

Na njenih pobočjih je nekaj samotnih kmetij in majhen zaselek z istim imenom, ki ima približno 15 hiš. Iz Škofje Loke pripelje na Križno goro lepa asfaltirana cesta, ki so jo uredili lani. Pri **Bernikovih** so se s kmečkim turizmom začeli ukvarjati prav pred kratkim. Prijazni **Boštjan Bernik** je povedal, da se Križna gora verjetno imenuje po cerkvi sv. Križa v bližini. V novo zgrajeni, še ne čisto dokončani veliki hiši so odprli gostilno, imeli bodo tudi dva apartmana, od katerih je eden že opremljen, drugi bo pa prav kmalu. Iz Škofje Loke je do sem uro hoda, največ izletnikov in obiskovalcev pa pride na Križno goro s kranjske strani. Iz Stražišča je 2,5 ure hoje. Boštjanova žena Jožica je kuharica, ki zna pripraviti veliko domačih slastnih jedi. Čez teden ni večje gneče, ob koncih tedna pa je treba poklicati na pomoč vso žlahto, da je postrežba hitra in da se delo nemoteno odvija.

Tu smo imeli kranjski PTT planinci v nedeljo, 29. maja 1994, 36. občni zbor.

Že v zgodnjem dopoldnevu so se začeli zbirati planinci z vseh strani. Zbralo se je približno 90 članov in njihovih svojcev. Ob 11.30 se je začel uradni del.